

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 24.08.2020.- 28.08.2020.**

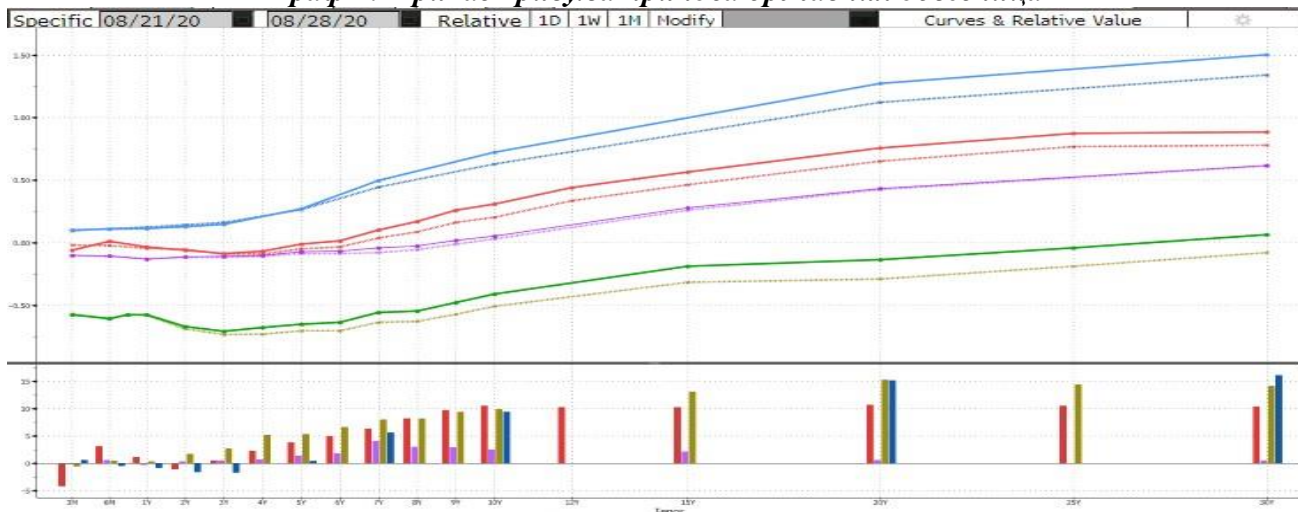
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона		САД		Велика Британија		Јапан	
	21.8.20	28.8.20	21.8.20	28.8.20	21.8.20	28.8.20	21.8.20	28.8.20
2 године	-0,68	-0,66	0,14	0,13	-0,05	-0,06	-0,11	-0,11
5 година	-0,70	-0,65	0,26	0,27	-0,05	-0,01	-0,08	-0,07
10 година	-0,51	-0,41	0,63	0,72	0,21	0,31	0,03	0,06

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	21.8.20	28.8.20	
3 мјесеца	-0,542	-0,556	↓
6 мјесеци	-0,610	-0,606	↗
1 година	-0,554	-0,543	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 28.08.2020. године (пуне линије) и 21.08.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси свих посматраних обвезница еврозоне су забиљежили раст током протекле седмице. Раст приноса је посебно био изражен код обвезница дужег рока доспијећа, па су тако приноси њемачких десетогодишњих обвезница повећани за 10 базних поена, а исти раст забиљежен је и код италијанских обвезница овог доспијећа. Почетком седмице највећи утицај на раст приноса имали су више оптимистични индикатори расположења који су објављени за Немачку, али је раст приноса обвезница еврозоне исто тако био резултат раста приноса обвезница у САД, посебно након излагања предсједника Феда Powella о измијењеној стратегији монетарне политике ове институције. Такође, за Немачку су објављени и нешто бољи финални подаци о паду БДП-а у другом кварталу у поређењу с прелиминарним подацима. Ипак, квартални пад БДП-а од 9,7% представља рекордну контракцију од 1970. године, од када се прати квартална евиденција. Након тога, коалициони партнери Немачке владе су донијели одлуку да продуже мјере помоћи до краја

2021. године, које за циљ имају заштиту радних мјеста, а што је подразумијевало да се пронађе додатних 10 милијарди EUR за финансирање истог. Првобитни рок овог програма помоћи је био 12 мјесеци. Током ове седмице се очекује и представљање плана стимулативног пакета Француске у вриједности од 100 милијарди EUR.

Министар финансија Француске Le Maire је изјавио да Влада остаје при прогнози да ће економија Француске забиљежити контракцију од 11% у овој години услед неизвјесности око изгледа за глобалну економију. Он је додао да, иако је забиљежен снажан опоравак у мјесецима маја и јуна, до краја године још увијек постоји много неизвјесности, посебно Брегзит, избори у САД, као и нови „петогодишњи план“ Кине, а што би све могло да утиче на свјетску трговину, па самим тим и на економски раст Француске. Такође, његов колега из Њемачке, министар Sholz је изјавио да се може претпоставити да ће Влада Њемачке морати да повећа дуговања у буџету за следећу годину, те да ће бити присиљена да одступи од правила дуговања, јер ће постојати потреба за „значајним изворима“ повећане потрошње како би се заштитило здравље грађана и стабилизovala економија.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Монетарни агрегат М3 – Е3 (Г/Г) ЈУЛ	9,2%	10,2%	9,2%
2.	БДП – Њемачка (квартално) финал. II квартал	-10,1%	-9,7%	-10,1%
3.	БДП – Француска (квартално) финал. II квартал	-13,8%	-13,8%	-5,9%
4.	БДП – Аустрија (квартално) финал. II квартал	-10,7%	-10,4%	-2,4%
5.	БДП – Финска (квартално) финал. II квартал	-	-4,5%	-1,9%
6.	Индекс економског повјерења – Е3 АВГ	85,0	87,7	82,4
7.	Индекс повјерења потрошача – Е3 (финал.) АВГ	-14,7	-14,7	-15,0
8.	Ифо индекс пословног повјерења – Њемачка АВГ	92,1	92,6	90,4
9.	Ифо индекс пословног повј. за 6 мјесеци – Њемачка АВГ	98,0	97,5	96,7
10.	Индекс повјерења потрошача – Француска АВГ	94	94	94
11.	Индекс пословног повјерења – Француска АВГ	88	91	84
12.	Индекс пословног повјерења – Италија АВГ	-	80,8	77,0
13.	Индустријске пордубине – Италија (Г/Г) ЈУН	-	-11,8%	-34,1%
14.	Индустријске продаје – Италија (Г/Г) ЈУН	-	-16,4%	-25,9%
15.	Потрошња становништва – Француска (Г/Г) ЈУЛ	2,6%	0,6%	0,5%
16.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г) ЈУЛ	-	-3,7%	-3,3%
17.	Обим малопродаје – Финска (Г/Г) прелим. ЈУЛ	-	4,1%	7,1%
18.	Стопа инфлације – Француска (прелим.) АВГ	0,2%	0,2%	0,9%
19.	Стопа инфлације – Белгија АВГ	-	0,82%	0,73%
20.	Стопа незапослености – Финска ЈУЛ	-	7,7%	7,9%

САД

Предсједница Феда из Кансас Ситија George, која је била међу најистакнутијим оптимистичним члановима Феда, се не противи одређеном прегријавању инфлације и њеном расту преко циљаног нивоа од 2%, те више ризика види у дијелу ценовних притисака који су сувише слаби. George је истакла како сматра да инфлација од 2% никада није била горњи ниво, те да је потребно остати фокусиран на оно што утиче на то да инфлаторна очекивања у економији буду усидрена. Према њеном мишљењу, посматрано с аспекта комуникације, потребно је разговарати о стварима које помажу да се боље уради посао у правцу достизања постављених циљева. Предсједник Феда из Ричмонда Баркин је изјавио да сматра да је тренутно одговарајуће да референтна каматна стопа Феда буде нула. Према његовом мишљењу, неизвјесност је прилично висока и важна за многе учеснике у економији. Такође, Баркин је додао да је једноставно потребно да се вирус стави под контролу и да се људима да сигурност и повјерење, те се осврнуо на Њемачку и њен начин управљања овом кризом.

Фед је током протекле седмице представио агресивну нову стратегију којом ће повратити пуну запосленост и повећати инфлацију ка здравијим нивоима у условима у којима се вјерује да постоје

ризичи по запосленост као и ризици по раст инфлације. Унутар новог приступа који представља дугорочне циљеве Феда и монетарне политике, а која је одобрена од стране 17 креатора монетарне политике, Фед ће тежити за достизањем просјечне инфлације од 2%, надокнађујући периоде са инфлацијом испод 2% у периодима у којима ће инфлација бити преко овог нивоа, који ће трајати неко вријеме, те осигурању да запосленост не буде смањена испод максималног нивоа. Предсједник Феда Powell је истакао да ревидирано саопштење Феда рефлектује захвалност за снажно тржиште рада, посебно у бројним заједницама са средњим и ниским нивоом прихода, те да снажно тржиште рада може бити одрживо без изазивања нежељеног повећања инфлације.

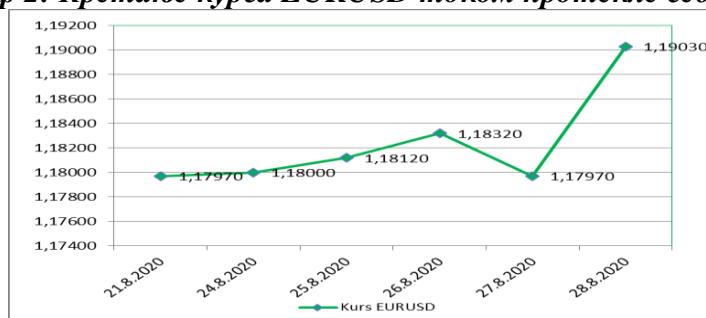
Предсједник Феда из Даласа Каплан је истакао да преферира да се сачека јаснији пут који ће се појавити након ефеката пандемије прије него Фед понуди додатне смјернице, док је предсједник Феда из Минеаполиса Kashkari изјавио да Фед има веома ограничену способност да подстакне економију, али има јасну моћ да је „убије“. Важно је имати у виду да је Фед препознао цијену високе незапослености, те да је важно да не дође до прекида опоравка прије него плате и стање на тржишту рада не добију шансу да се опораве од пада. Предсједник САД Трамп је вољан да потпише закон којим се одобравају средства за превазилажење пандемије вриједност 1,3 билиона USD. Ипак, Пелоси је истакла да та сума није довољна да задовољи потребе америчког народа.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Индекс економске активности Фед Чикаго	ЈУЛ	3,70	1,18	5,33
2.	FXFA индекс цијена кућа	ЈУН	0,3%	0,9%	-0,2%
3.	Повјерење потрошача	АВГ	93,0	84,8	91,7
4.	Број новопродатих кућа (М/М)	ЈУЛ	1,8%	13,9%	15,1%
4.	МВА број апликација за хипотекарне кредите	21. август	-	-6,5%	-3,3%
5.	Поруцбине трајних добара Р	ЈУЛ	4,8%	11,2%	7,7%
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	22. август	1.000.000	1.006.000	1.104.000
7.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	15. август	14.400.000	14.535.000	14.758.000
8.	Лична потрошња	ЈУЛ	1,6%	1,9%	6,2%
9.	РСЕ дефлатор (Г/Г)	ЈУЛ	1,0%	1,0%	0,9%

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,17970 на ниво од 1,19030.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Асоцијација туристичких радника у Великој Британији (The Association of British Travel Agents, Abta) је саопштила да је под утицајем кризе изазване КОВИД-19 чак 39.000 запослених у овом сектору остало без посла или је њихов посао неизвјестан, с обзиром на то да је сектор туризма највише погођен кризом, те су позвали Владу на додатну финансијску подршку како би се спријечио даљи губитак послова. Поред наведеног, из ове организације су истакли да је преко 90.000 послова у овом сектору или индустријама, које су повезане са туризмом, већ погођено пандемијом, те да 78% туристичког бизниса разматра смањење запослених, иако се још увијек није разговарало о отпуштањима.

Свјетски одбор за путовања и туризам (The World Travel and Tourism Council, WTTC) очекује да би Велика Британија могла да изгуби 22 милијарде фунти под утицајем глобалног застоја у туризму,

док је око три милиона послова у овом сектору под ризиком. Извјештај који је публиковало WTTC наводи да сталне неизвјесности и рестрикције у дијелу путовања, који су резултат ограничења изазваних пандемијом, утичу на то да се људи не одлучују на путовања, те остају унутар матичних земаља. Фискални дефицит Шкотске је повећан на 15 милијарди фунти током 2019/20. године, што је довело до упитности питања око независности ове регије између премијерке Шкотске Sturgeon и лидера шкотских лабуриста Леонарда.

Co-operative Bank треба да смањи 350 радних мјеста, те да затвори 18 испостава широм Велике Британије, што је резултат борбе са ниским каматним стопама и економским успорењем изазваним пандемијом. Ово смањење броја радних мјеста представља око 11% укупног броја запослених ове банке, а углавном ће утицати на средњи и нижи ниво менаџмента, као и запослене у испоставама које се намјеравају затворити.

Гувернер ВоЕ Bailey је на симпозијуму у Jackson Holeу изјавио да су квантитативне олакшице имале ефекте током пандемије, те истакао да ове мјере дају најбоље резултате када се примјењују масивно и брзо. Bailey је додао да је прецизно мјерење ових ефеката тешко с обзиром на то да се не може једноставно идентификовати шта би се десило да није било квантитативних олакшица. У сваком случају, како истиче Bailey, квантитативне олакшице су очигледно дјеловале на уклањање опасног ризика преношења тешког тржишног терета на макроекономију кроз избјегавање наглог поштравања финансијских услова, а самим тим и повећања ефективних каматних стопа.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	СБИ малопродаја АВГ	6	-6	4
2.	Lloyds пословни барометар АВГ	-	-14	-22

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, као и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,90119 на ниво од 0,89158, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,3090 на ниво од 1,3353.

ЈАПАН

Почетком седмице је објављена вијест да, према непотврђеним изворима, Јапан планира да умањи рестрикције које се тичу забране улазака за странце због пандемије, усљед страха да би овакве одлуке могле да негативно утичу на пословну конкурентност и да негативно дјелују на репутацију Токија као финансијског центра. Према садашњим правилима, странци који су напустили Јапан након 2. априла не могу се вратити. Јапан је тако једина чланица у оквиру Г7 земаља која врши одређену врсту дискриминације између грађана Јапана и страних држављана са пребивалиштем у земљи. Након тога, бивши главни економиста ВоЈ Науакawa је изјавио да шок који је резултат пандемије утиче на то да се ниво новца који пристиже у економију Јапана повећава, а што би могло допринијети наглом расту инфлације, те тако помоћи достизању циља који године ултрастимулативне политике нису успјеле да учине. Бивши креатор монетарне политике у ВоЈ Kiuchi је изјавио да би Јапан у наредне 3 године могао запасти у благу дефлацију, усљед негативних ефеката на потражњу изазвану пандемијом, а што води и до већег губитка радних мјеста, али да је мало вјероватно да ће ВоЈ повећати стимулативне мјере како би одржала цијене. С друге, стране главни гласоговорник Владе Јапана је изјавио да Јапан жели избјећи још једно ванредно стање и да мора да узме у обзир више стимулативних мјера како би се економија опоравила, што представља сигнал да је Токијо одлучан да се фокусира на поновно отварање бизниса који су оштећени пандемијом. Члан UV ВоЈ Suzuki је изјавио да би финансијске институције могле бити суочене са растућим трошковима кредитирања, те би се могли вратити на нивое забиљежене током глобалне финансијске кризе, уколико поновни раст заражених коронавирусом наштети економији. Suzuki је додао и да масивни стимулативни програм ВоЈ помаже да ублажи економски ударац који настао због пандемије, те да бенефити ултрастимулативне политике још увијек премашују трошкове.

Протеклу седмицу су обиљежиле шпекулације око могућности да актуелни премијер Јапана Abe одлучи да поднесе оставку због здравствених разлога, прије истека мандата 21. септембра. Ова

вијест је потврђена крајем седмице, те је Abe у петак и званично поднио оставку на ову функцију због здравствених разлога, те је тиме окончано најдужи мандат премијера Јапана који је трајао 8 година. Abe је познат по томе што се, од када се налази на овој позицији од 2012. године, залагао за монетарне олакшице без преседана, као и за флексибилнију фискалну политику с циљем оживљања економије. Пакет оваквих мјера је познат под називом „Abenomics“, а подношењем оставке судбина Abenomicsa је сада неизвјесна.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Произвођачке цијене услужног сектора (Г/Г)	ЈУЛ	0,8%	1,2%	0,9%
2.	Индекс свих индустријских активности	ЈУН	6,3%	6,1%	-4,1%
3.	Стопа инфлације – Токио	АВГ	0,6%	0,3%	0,6%

ЈПЈ је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPЈ забиљежио раст са нивоа од 124,81 на ниво од 125,39. ЈПЈ је благо апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPЈ забиљежио пад са нивоа од 105,80 на ниво од 105,37.

НАФТА И ЗЛАТО

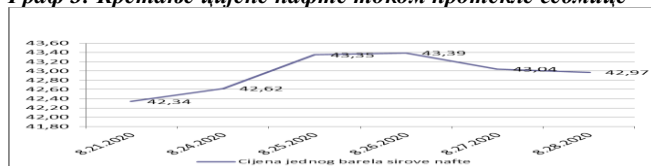
На отварању њујоршке берзе у понедјелјак цијена једног барела сирове нафте је износила 42,34 USD (35,89 EUR).

Током протекле седмице цијена нафте није биљежила значајне промјене. До средине седмице цијена је била под утицајима затварања постројења производње у Мексичком заливу због тропске олује Лаура која је пријетила да прерасте у ураган. Средином седмице цијена нафте је повећана након што су објављене вијести да су залихе нафте у САД смањене пету седмицу заредом. ЕИА је објавио да су залихе смањене за 4,7 милиона барела на 507,8 милиона барела у седмици која је завршила 21. августа. Залихе нафте се у овој години и даље налазе за 15% изнад петогодишњег просјека. У седмици раније залихе су смањене за 1,6 милиона барела. До краја седмице највећи утицај на кретање цијене нафте имала је олуја у Мексичком заливу. Биро за сигурност и заштиту животне средине је током протекле седмице процијенио да је 84% производње нафте и 61% производње природног гаса обустављено због олује Лаура. Према процјенама ЕИА производња нафте у Мексичком заливу чини око 17% укупне производње у САД. Поједини аналитичари сматрају да ће цијена нафте бити вођена стањем залиха, као и очекивањима да ОПЕС+ има слободних капацитета који могу бити упослени у постпандемијском расту тражње.

Предсједник Русије Путин је изјавио да би за Русију било боље уколико би цијена нафте била већа од 46 USD по барелу. Путин је истакао да би већа цијена нафте имала утицај на веће буџетске резерве, те да представља додатну основу за финансирање јавних трошкова, укључујући и социјалну заштиту.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 42,97 USD (36,10 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 1,49%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:

Служба Front Office

Одјељење за банкарство

Одржавање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјелјак цијена једне fine унце злата је износила

1.940,48 USD (1.644,89 EUR). Почетком седмице цијена злата је смањена како су се појавиле информације о проналаску вакцине против вируса КОВИД-19. Из WHO је саопштено око 172 земље су укључене у програм COVAX који је осмишљен да осигура подједнак приступ вакцини против КОВИД-19, али је неопходно обезбиједити више финансијских извора, док земље треба да се више обавежу на ове активности. Генерални директор WHO Ghebreyesus је изјавио да је овај механизам кључан за окончање пандемије и неће укључити само земље које развијају и купују вакцине, него ће, такође, осигурати да се цијене одржавају што је могуће нижим. У наредним данима, до краја седмице, цијена злата је била под утицајима очекивања обраћања предсједника Феда Powella на симпозијуму у Jackson Holeu гдје се очекивало кратко презентовање монетарног плана Феда за оживљавање економије након кризе изазване пандемијом. Касније је предсједник Феда Powell истакао да ревидирано саопштење Феда рефлектује захвалност за снажно тржиште рада, посебно у бројним заједницама са средњим и ниским нивоом прихода, те да снажно тржиште рада може бити одрживо без изазивања нежељеног повећања инфлације. Цијена злата је током трговања у петак биљежила раст након што су се појавиле вијести да је предсједник Трамп спреман да потпише закон којим се осигуравају средства за превазилажење кризе у вриједности од 1,3 билиона USD, на шта је Пелоси упозорила да та средства нису довољна. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.964,83 USD (1.650,70 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је повећана за 1,25%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

